

ارائه مدل ساختاری شیوه آموزش خلاق در یادگیری دانش آموزان مقطع ابتدایی مدارس چندپایه (مطالعه موردی: مدرسه ابتدایی منطقه رودبنه در شهر لاهیجان)

معصومه عاشوری دموچالی^۱

بهرام کیامنی^۲

علیرضا عالی پور^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۵/۰۶

چکیده

هدف از انجام تحقیق پیش رو ارائه مدل ساختاری شیوه آموزش خلاق در یادگیری دانش آموزان مقطع ابتدایی مدارس چندپایه-مطالعه موردی: مدرسه ابتدایی منطقه رودبنه در شهر لاهیجان می باشد. تحقیق حاضر از نوع کاربردی می باشد. روش تحقیق در این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری در تحقیق حاضر کارشناسان و دست اندرکاران نظام آموزشی در منطقه رودبنه لاهیجان می باشند که تعداد آنها ۷۵ نفر می باشد و به دلیل حجم کم جامعه آماری از روش سرشماری استفاده شده و حجم جامعه آماری و نمونه آماری برابر می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Smart PLS3 استفاده شد. نتایج بدست آمده حاکی از آن است که روش تدریس خلاق، ارزشیابی، محتوای خلاق و آموزش دهنده بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر معناداری دارد.

واژگان کلیدی

روش تدریس خلاق، ارزشیابی، محتوای خلاق، آموزش دهنده، رویکرد ها و ایده های خلاق

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی و فرهنگی، مؤسسه آموزش عالی شفق تنکابن، تنکابن، ایران.
(M.ashoridamochali66@gmail.com)

۲. دکتری مدیریت آموزشی.

۳. دکتری مدیریت آموزشی.

مقدمه

از گذشته تا کنون اندیشمندان زیادی در زمینه خلاقیت و شیوه های خلاقانه در آموزش و پرورش فعالیت داشته اند. محققانی که در مورد خلاقیت تحقیق کرده اند، پس از آزمایش های گوناگون به شیوه جلوگیری از نابودی خلاقیت دست یافته اند آنان دریافته اند که خلاق ترین انسان های روی زمین، کودکان اند که می توانند حلال بسیاری از مشکلات باشند این محققان گفته اند: «ای کاش مدیران مشکلات را به طور ساده طرح کنند تا کودکان بتوانند این مشکلات را به شکل بازی حل کنند». یکی از شرط های روشن و یا نسبتاً روشن خلاقیت آن است که چیزی را که یاد گیرنده ارائه می دهد یا معلم می نمایاند باید ثمره کار خود وی باشد. این شرط مبین آن نیست که کار تکراری و طوطی وار هم باید خلاقیت نامید، بلکه کاری متعلق به فرد است که برآمده از اندیشه خودش باشد. از این رو، دانش آموزی که فقط از قواعد «معلم گفته» بهره می گیرد و تمرین می کند کار خلاق انجام نمی شود (رهبر^۱، ۲۰۲۲). بنا به گفته‌ی داستایوسکی، اینکه بگوییم انسان موجودی خلاق است، بدین معنا است که بگوییم تمدیر انسان تلاشی آگاهانه در حصول به یں هدف و اشتغال در مهندسی - یعنی ساختن مداوم راه های نوین - است. منظور از این گفته آنست که هر فرد خلاق، اثری را که می آفریند باید برای هدفی خاص باشد. در روش تدریس مبتنی بر خلاقیت، تلاش بر این است که شیوه خلاقانه عمل کردن از سوی معلم و دانش آموز باز نموده شود. معلم باید با استفاده از روش تدریس حاضر به گونه ای تدریس کند که بتوان با شاخص های خلاقیت آن را خلاقانه نامید. دانش آموزان هم باید در فراگیری از راه های خلاقانه بهره گیرند (خاشعی، ۱۴۰۱). در عصر حاضر با توجه به دسترسی همگانی به تکنولوژی و پیشرفت آن، در بسیاری از موارد سبب ایجاد عدم تمرکز و حتی مانع رشد فردی و سازمانی می شود. بخصوص این دسترسی ها موجب عدم پیشرفت دانش آموزان به دلیل عدم تطبیق روند آموزشی با تکنولوژی می شود. در شرایط کنونی تاکید به یادگیری حافظه محور از موانع رشد دانش آموزان خواهد بود. در این میان ایجاد فضای آموزشی خلاق محور می تواند روند آموزش و دریافت اطلاعات را برای دانش آموزان سهل تر کند. خلاقیت می تواند سبب شکوفایی استعداد و رشد ذهنی گردد (احمدی، سنجابی، ۱۴۰۲) در نگاه دیگر ابتکار خلاق در یادگیری مؤثر که بر پایه دانش و تحقیق توسط معلمان و مربیان باشد ممکن است شیوه‌هایی را ارائه دهد که همه دانش آموزان، به‌ویژه آنهایی که قبلاً توسط مدارس نادیده گرفته شده‌اند، از فرصت‌های یادگیری غنی بهره‌مند شوند (سیمونز و همکاران^۲، ۲۰۱۶). بسیاری از مفاهیم، مانند یادگیری برای دانش توسط محققان آموزشی برای توصیف رویکردهای یادگیری است که بر درک دانش آموزان متکی و ایجاد شده است. در حالی که برخی از این مفاهیم به تغییرات جزئی در رویکرد مربوط می شود، اکثر آنها دلالت بر این دارند که معلمان باید هر مطلبی که خواهان آموزش آن هستند به درستی تجزیه و تحلیل کنند و ایده های نوظهور دانش آموزان را نیز بررسی کنند. در چنین دیدگاه یادگیری، آگاهی از بالاترین اهمیت برخوردار است که به طور فعال توسط دانش آموزان و معلمان بیان و تبادل اطلاعات می شود و با ظهور و بلوغ ایده های دانش آموزان تکامل می یابد (عمر^۳، ۲۰۲۲). باید گفت امروزه اثربخشی یادگیری بر فهم و علم دانش آموزان متمرکز شده است. این یک فرآیند کاملاً در حرکت و فعال است و می تواند مورد تایید قرار گیرد و همچنین اطلاعات و مهارت ها یادگیری به طور

¹ Rahbar, Imamjomeh, Assareh, Hosseinidehshiri

² Simons et al

³ Umar

مؤثر باعث تغییر آگاهی، رفتار، توانایی ها، اخلاقیات و ترجیحات دانش آموزان می شود (آکولیرا، اورتیزروویلا، ۲۰۲۱).

خلاقیت یک کیفیت اساسی است که امکان کاوش در یک مسئله را توسط یک موضوع متفاوت، فراهم می کند. خلاقیت، قدرت و توانایی خلق و ایجاد مفاهیم یا به کارگیری آن در شکل جدید از طریق مهارت های ذهنی تعریف شده است. از جمله این مهارت ها می توان به سیر مراحل خلاقیت در افراد، به کارگیری سلامت فکر، آمادگی برای خلاقیت از طریق کسب مواد خام لازم، حساسیت نشان دادن به مسئله، درخشش ناگهانی یک فکر، کسب دیدگاه و نگرش موافق نسبت به ایده های نوین و فعالیت ضمیر ناخودآگاه بر روی مسئله اشاره کرد. همچنین می توان بارش ذهنی (ذهن انگیزی) توجه به خود شکوفایی در کودکان، ایجاد اعتماد به نفس و ... را نیز از جمله سایر عوامل مؤثر در ایجاد خلاقیت دانست (رنجبر، ۱۳۹۹). امروزه، خلاقیت، به عنوان یک عنصر بسیار مهم در نظام های آموزشی شناخته شده است و تشویق خلاقیت در کودک، از زمانی که به مدرسه می رود ضروری است (کلیپا و جوراول، ۲۰۱۷) در بسیاری از رویکردهای تربیتی پیشرو و پیشرفته، مربیان تربیتی به پرورش خلاقیت از اوان کودکی توجه و تأکید دارند. از آنجا که خلاقیت پدیده ای پیچیده و چندوجهی است، دیدگاه های گوناگونی در رابطه با تعریف و تبیین آن وجود دارد، بعضی بر حسب محصول خلاق یا بازده خلاقیت و برخی بر اساس کیفیت فرایندی خلاقیت، تعدادی نیز بر پایه ویژگی های شخصیتی افراد خلاق آن را تعریف نموده اند، اما به طور کلی خلاقیت را می توان «به کارگیری توانایی های ذهنی برای ایجاد یک فکر و مفهوم جدید» تعریف کرد (اعظمی، جعفری و کریمی ۱۳۹۱). در بُعد تربیت کودکان عمل خلاقانه، به تعبیری، هر عملی است که کودک را ملزم به تفکر واگرا می کند و او را به نتیجه گیری های بدیع ناشی از تلاش های فردی می رساند (کلیپا و جوراول، ۲۰۱۷). همانطور که ذکر شد، خلاقیت کنشی چندوجهی است، لذا عوامل گوناگون می توانند بر آن تأثیر بگذارند و از آن اثر بپذیرند، در این رابطه ایده های متنوعی وجود دارد. اما آنچه در مورد خلاقیت حائز اهمیت است، قابلیت آموزش و پرورش این ویژگی رفتاری است (اوستوروسکا و همکاران^۱، ۲۰۲۳) و دانش آموزان لازم است تا به شایستگی ها و توانایی هایی دست یابند تا به آنها کمک کند خلاق، فعال و رقابتی باشند تا بتوانند در فعالیت های آموزشی مدرسه و در پی آن در جامعه مشارکت داشته باشند (چانگ و همکاران^۲، ۲۰۲۱،

به هر حال علیرغم وجود انتقاداتی که بر نقش و کارکرد منفی مدارس و مربیان در کاهش قدرت خلاقیت دانش آموزان وجود دارد (گیسون^۳، ۲۰۱۰). اما هنوز از نظر بسیاری از صاحب نظران تعلیم و تربیت تدریس خلاق و بکارگیری روش های آموزش نوین و مبتنی بر تفکر خلاق از ضروریات و از اساسی ترین ملزومات نظام های آموزشی هر کشوری محسوب می شود (محبی امین^۴ و همکاران، ۲۰۱۳). به گونه ای که اسماعیل و همکاران^۵ (۲۰۱۸) بیان داشته اند خلاقیت در آموزش و پرورش همانند سواد یک مهارت اساسی زندگی است که نسل های آینده ما را برای بقا و

¹ Aguilera, Ortiz-Revilla

² Clipa, Juravle

³ Ostrovska, Margitych, Bryzhak, Bopko, Bedevelska

⁴ Chang, Hsieh, Chou, Huang

⁵ Gibson

⁶ Mohebiamin

⁷ Ismail et al

رشد در قرن ۲۱ مهیا می‌سازد. بدین منظور در طراحی‌های آموزشی معلمان می‌بایست به ارتقای عنصر خلاقیت هم در معلمان و هم در دانش‌آموزان به طور ویژه توجه گردد. در نگاه دیگر جان برجی^۱ (۲۰۱۸) مهمترین موضوع سیستم آموزشی امروز، استفاده از خلاقیت است. به همین سبب رشد خلاقیت در افراد می‌بایست از زمان تولد آنها مورد حمایت قرار گیرد. معلمان خلاق کسانی هستند که هم از ویژگی‌های شخصیتی خلاق برخوردارند و هم در فرایندهای تفکر خلاق تبحر دارند که آن را برای طراحی راهبردهای آموزشی برای افزایش یادگیری و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان بهره می‌گیرند (عزیزی و همکاران، ۱۳۹۸). یکی از اهداف مهم آموزش و پرورش کمک به دانش-آموزان است تا یاد بگیرند چگونه به طور مولد از طریق ترکیب تفکر سطح بالا (ارزیابی ایده‌ها) با تفکر خلاق (ایجاد ایده‌های نو) اندیشه ورزی کنند (ایمری و باقرپور، ۱۴۰۱). یکی از ابعاد محیطی-اجتماعی ایجاد و ارتقاء خلاقیت، محیط مدرسه است. در این میان معلمان نقش کلیدی را بر عهده دارند. معلمان می‌توانند با استفاده از انواع روش‌های خلاق امکان ظهور خلاقیت را در دانش‌آموزان فراهم سازند. امروزه تمام دانش‌آموزان ابتدایی باید با واقعیت‌ها و مفاهیم علمی آشنا شوند زیرا زندگی در عصر صنعتی بدون استفاده از یافته‌های علمی تقریباً غیرممکن است (سناری، ۱۴۰۱). مهمترین عامل در امر یادگیری خلاق، نقش آفرینی معلم در پیاده سازی آموزش است و این معلمان هستند که محیط-های یادگیری خوبی می‌سازند و لذا کیفیت کار معلم در راس امور مربوط به آموزش و یادگیری خلاق است؛ به طوری-که تدریس مؤثر همواره به مثابه عنصر حیاتی امور یادگیری است و معلم در کلاس درس نیز می‌تواند به مثابه مدیر کلاس خود باشد، زیرا او مدیر فنِ یادگیری است و یادگیری زمانی مؤثر است که یکی از عوامل اصلی آن، که معلم است کارآزموده و با انگیزه و علاقه‌مند باشد تا بتواند در سایه تلاش برای آموزش بنیادی به انسانی ناآزموده با تکنیک‌های خود، امر یادگیری خلاق را تسهیل بخشد.

یادگیری یکی از مهم‌ترین زمینه‌ها در روانشناسی امروز، یک ضرورت مهم زندگی و پایه و اساس رفتار انسان است. به طوریکه زندگی هر فرد در زمینه اجتماعی، عقلانی، عاطفی و تاحدودی جسمانی، مرتبط با قدرت یادگیری و وابسته به تغییراتی است که فرد از طریق یادگیری در خود ایجاد می‌نماید (بابامرادی، ۱۴۰۲). مفهوم یادگیری را می‌توان به صورت‌های مختلف نظیر کسب دانش و اطلاعات، عادت‌های مختلف، مهارت‌های متنوع و راه‌های گوناگون حل مسئله تعریف کرد و همچنین می‌توان یادگیری را به عنوان فراگیری رفتارها و اعمال پسندیده و حتی به عنوان کسب رفتارها و اعمال مضر و ناپسند بیان کرد. یادگیری مؤثر در کلاس بستگی به قابلیت و توانایی معلمان در تحریک به درس و بحث دارد (بخشی و همکاران، ۱۳۹۷). با توجه به مطالبی که بیان شد و تاثیر نقش مهم و کلیدی آموزش خلاق در بالا بردن سطح یادگیری دانش‌آموزان در این تحقیق سعی بر آن است که به بررسی سوال اصلی تحقیق بپردازیم: ارائه مدل ساختاری شیوه آموزش خلاق در یادگیری دانش‌آموزان مقطع ابتدایی مدارس چندپایه-مطالعه موردی: مدرسه ابتدایی منطقه رودبنه در شهر لاهیجان چگونه می‌باشد؟

روش تحقیق

تحقیق حاضر از نوع کاربردی می‌باشد. روش تحقیق در این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری در تحقیق حاضر کارشناسان و دست‌اندرکاران نظام آموزشی در منطقه رودبنه لاهیجان می‌باشند که تعداد آنها ۷۵ نفر

¹ Cenberci

می باشد و به دلیل حجم کم جامعه آماری از روش سرشماری استفاده شده و حجم جامعه آماری و نمونه آماری برابر می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Smart PLS3 استفاده شد.

یافته های تحقیق

توصیف کمی متغیرهای پژوهش نشان می دهد که میانگین روش تدریس خلاق برابر با $3/50$ با انحراف معیار $0/727$ می باشد. مقدار میانه برابر با $(3/50)$ می باشد که نشان می دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان کمتر از این مقدار است. همچنین با توجه به اینکه مقدار مد داده ها برابر با (4) شده است، نتیجه می شود که اکثر پاسخگویان به متغیر روش تدریس خلاق امتیاز 4 را داده اند. منفی بودن چولگی متغیر $(-0/258)$ نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت چپ می باشد. از طرف دیگر مثبت بودن کشیدگی $(0/067)$ به این معنی است که شکل توزیع متغیر بلندتر از توزیع نرمال می باشد.

میانگین ارزشیابی برابر با $3/65$ با انحراف معیار $0/696$ می باشد. مقدار میانه برابر با $(3/66)$ می باشد که نشان می دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان کمتر از این مقدار است. همچنین با توجه به اینکه مقدار مد داده ها برابر با (4) شده است، نتیجه می شود که اکثر پاسخگویان به متغیر ارزشیابی امتیاز 4 را داده اند. مثبت بودن چولگی متغیر $(0/090)$ نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت راست می باشد. از طرف دیگر منفی بودن کشیدگی $(-0/964)$ به این معنی است که شکل توزیع متغیر کوتاه تر از توزیع نرمال می باشد.

میانگین آموزش دهنده برابر با $3/31$ با انحراف معیار $0/512$ می باشد. مقدار میانه برابر با $(3/25)$ می باشد که نشان می دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان کمتر از این مقدار است. همچنین با توجه به اینکه مقدار مد داده ها برابر با $(3/25)$ شده است، نتیجه می شود که اکثر پاسخگویان به متغیر آموزش دهنده امتیاز $3/25$ را داده اند. مثبت بودن چولگی متغیر $(0/216)$ نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت راست می باشد. از طرف دیگر منفی بودن کشیدگی $(-0/007)$ به این معنی است که شکل توزیع متغیر کوتاه تر از توزیع نرمال می باشد.

میانگین رویکرد ها و ایده های خلاق برابر با $3/47$ با انحراف معیار $0/675$ می باشد. مقدار میانه برابر با $(3/40)$ می باشد که نشان می دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان کمتر از این مقدار است. همچنین با توجه به اینکه مقدار مد داده ها برابر با $(3/60)$ شده است، نتیجه می شود که اکثر پاسخگویان به متغیر رویکرد ها و ایده های خلاق امتیاز $3/60$ را داده اند. منفی بودن چولگی متغیر $(-0/070)$ نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت چپ می باشد. از طرف دیگر منفی بودن کشیدگی $(-0/248)$ به این معنی است که شکل توزیع متغیر کوتاه تر از توزیع نرمال می باشد.

جدول ۱- آزمون کولموگروف-اسمیرنوف یک نمونه ای برای متغیرهای پژوهش

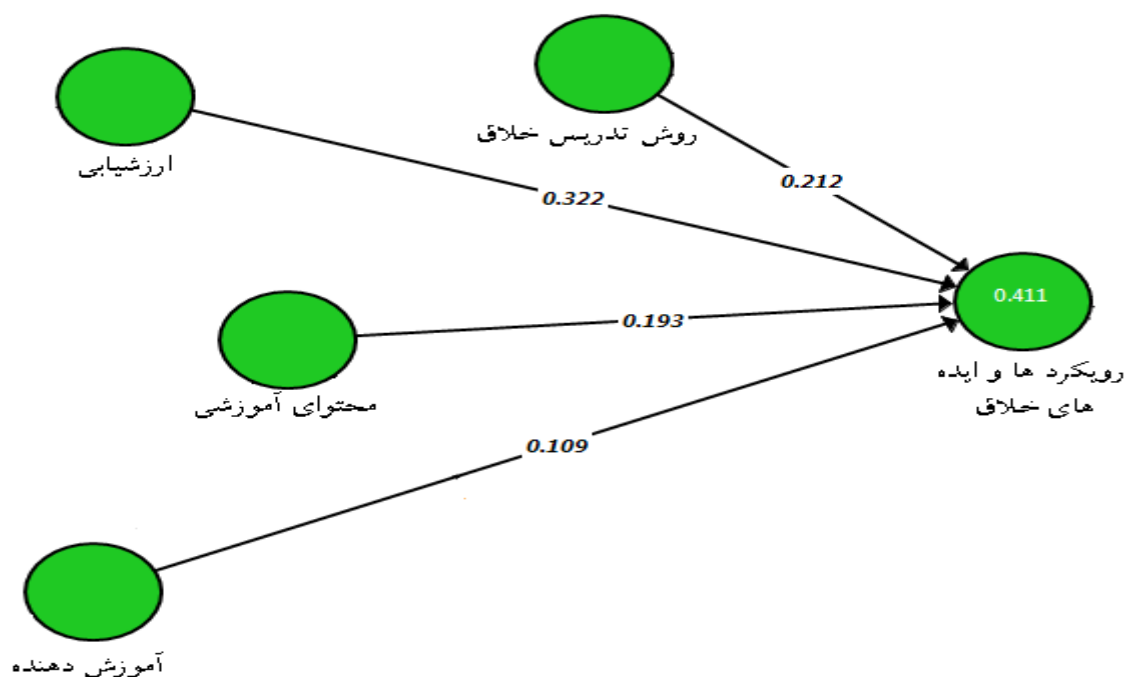
متغیر	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه آزمون
روش تدریس خلاق	$0/104$	$0/001$	نرمال نیست
ارزشیابی	$0/127$	$0/001$	نرمال نیست
محتوای آموزشی	$0/087$	$0/001$	نرمال نیست
آموزش دهنده	$0/104$	$0/001$	نرمال نیست
رویکرد ها و ایده های خلاق	$0/072$	$0/001$	نرمال نیست

همانطور که از داده‌های جدول فوق مشخص است، سطح معناداری آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای تمامی متغیرهای پژوهش کوچکتر از مقدار ۰/۰۵ است. در نتیجه تمامی متغیرهای پژوهش دارای توزیع غیر نرمال می- باشند.

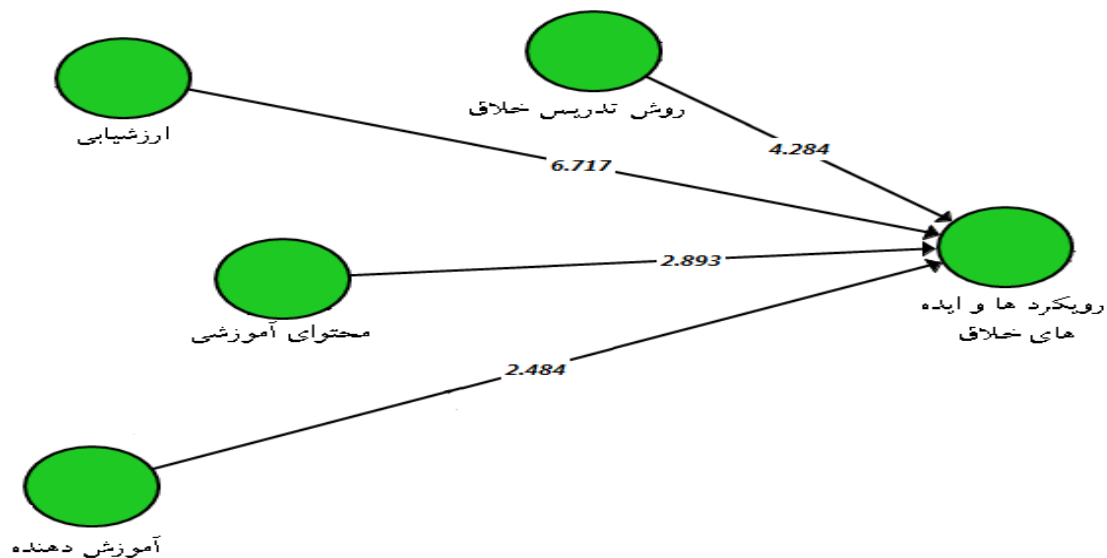
جدول ۲- AVE و همبستگی بین متغیرهای پرسشنامه تحقیق

ردیف	شاخص	۱	۲	۳	۴	۵
۱	روش تدریس خلاق	۰,۸۱۹				
۲	ارزشیابی	۰,۳۶۰	۰,۸۹۸			
۳	محتوای آموزشی	۰,۴۲۳	۰,۳۹۰	۰,۸۴۹		
۴	آموزش دهنده	۰,۲۶۸	۰,۲۱۷	۰,۴۰۶	۰,۷۵۴	
۵	رویکرد ها و ایده های خلاق	۰,۳۶۵	۰,۲۲۵	۰,۵۷۰	۰,۳۵۸	۰,۷۹۳

همانطور که از داده‌های جدول فوق مشخص است، جذر میانگین واریانس استخراج شده برای هر متغیر بیشتر از همبستگی آن متغیر با سایر متغیرها است. بنابراین روایی تشخیصی پرسشنامه تحقیق مورد تایید است. پس از بررسی مدل اندازه گیری، نوبت به بررسی و آزمون مدل ساختاری پژوهش می‌رسد. خروجی گرافیکی مدل پژوهش به صورت زیر می‌باشد.

شکل ۱- ضرایب مسیر استاندارد مدل مفهومی پژوهش

شکل ۲- نتایج آزمون تی- استیودنت برای بررسی معناداری ضرایب مسیر

اعداد نوشته شده بر روی مسیرها ضرایب مسیر را نمایش می‌دهد. برای آزمون معناداری ضرایب مسیر با استفاده از روش بوت استراپ^۱ مقادیر آزمون تی- استیودنت محاسبه شده است. مقادیر آزمون تی- استیودنت اگر مقداری مقداری بزرگتر از ۱/۹۶ باشد، ضریب مسیر در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

جدول ۳- نتایج حاصل از ارزیابی مدل ساختاری برای بررسی فرضیه های پژوهش

ردیف	مسیر	ضریب مسیر (β)	عدد معنی-داری (t-value)	نتیجه آزمون
۱	روش تدریس خلاق $\leftarrow$ رویکرد ها و ایده های خلاق	۰/۲۱۲	۴/۲۸۴	تایید
۲	ارزشیابی $\leftarrow$ رویکرد ها و ایده های خلاق	۰/۳۲۲	۶/۷۱۷	تایید
۳	محتوای آموزشی $\leftarrow$ رویکرد ها و ایده های خلاق	۰/۱۹۳	۲/۸۹۳	تایید
۴	آموزش دهنده $\leftarrow$ رویکرد ها و ایده های خلاق	۰/۱۰۹	۲/۴۸۴	تایید

بحث و نتیجه گیری

نتایج بررسی فرضیه های تحقیق حاکی از آن است که:

فرضیه ۱: روش تدریس خلاق بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر معناداری دارد.

آماره معنی داری بین متغیر روش تدریس خلاق و رویکرد ها و ایده های خلاق برابر (۴/۲۸۴) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که ارتباط میان روش تدریس خلاق و رویکرد ها و ایده های خلاق در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. همچنین ضریب مسیر مابین این دو متغیر برابر (۰/۲۱۲) است و میزان تاثیر مثبت روش تدریس خلاق بر رویکرد ها و ایده های خلاق را نشان می دهد. به عبارتی دیگر یک واحد تغییر در روش تدریس خلاق

¹ Bootstrapping

، موجب افزایش ۰/۲۱۲ واحدی در رویکرد ها و ایده های خلاق خواهد شد. این بدان معناست که روش تدریس خلاق بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر مثبت و مستقیم دارد. بنابراین فرضیه پژوهش تایید می شود.

فرضیه ۲: ارزشیابی بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر معناداری دارد.

آماره معنی داری بین متغیر ارزشیابی و رویکرد ها و ایده های خلاق برابر (۶/۷۱۷) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که ارتباط میان ارزشیابی و رویکرد ها و ایده های خلاق در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. همچنین ضریب مسیر مابین این دو متغیر برابر (۰/۳۲۲) است و میزان تاثیر مثبت ارزشیابی بر رویکرد ها و ایده های خلاق را نشان می دهد. به عبارتی دیگر یک واحد تغییر در ارزشیابی ، موجب افزایش ۰/۳۲۲ واحدی در رویکرد ها و ایده های خلاق خواهد شد. این بدان معناست که ارزشیابی بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر مثبت و مستقیم دارد. بنابراین فرضیه پژوهش تایید می شود.

فرضیه ۳: محتوای آموزشی بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر معناداری دارد.

آماره معنی داری بین متغیر محتوای آموزشی و رویکرد ها و ایده های خلاق برابر (۲/۸۹۳) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که ارتباط میان محتوای آموزشی و رویکرد ها و ایده های خلاق در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. همچنین ضریب مسیر مابین این دو متغیر برابر (۰/۱۹۳) است و میزان تاثیر مثبت محتوای آموزشی بر رویکرد ها و ایده های خلاق را نشان می دهد. به عبارتی دیگر یک واحد تغییر در محتوای آموزشی ، موجب افزایش ۰/۱۹۳ واحدی در رویکرد ها و ایده های خلاق خواهد شد. این بدان معناست که محتوای آموزشی بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر مثبت و مستقیم دارد. بنابراین فرضیه پژوهش تایید می شود.

فرضیه ۴: آموزش دهنده بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر معناداری دارد.

آماره معنی داری بین متغیر آموزش دهنده و رویکرد ها و ایده های خلاق برابر (۲/۴۸۴) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که ارتباط میان آموزش دهنده و رویکرد ها و ایده های خلاق در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. همچنین ضریب مسیر مابین این دو متغیر برابر (۰/۱۰۹) است و میزان تاثیر آموزش دهنده بر رویکرد ها و ایده های خلاق را نشان می دهد. به عبارتی دیگر یک واحد تغییر در آموزش دهنده ، موجب افزایش ۰/۱۰۹ واحدی در رویکرد ها و ایده های خلاق خواهد شد. این بدان معناست که آموزش دهنده بر رویکرد ها و ایده های خلاق تاثیر مثبت و مستقیم دارد. بنابراین فرضیه پژوهش تایید می شود.

منابع و مآخذ

احمدی، سمیه و سنجابی، فائزه، (۱۴۰۲)، تاثیر خلاقیت در بهبود روند آموزش دانش آموزان مقطع ابتدایی، شانزدهمین همایش ملی علمی پژوهشی روانشناسی و علوم تربیتی، شیروان، ۷-۱.

اعظمی، محمود؛ جعفری، علیرضا و کریمی، ناهید. (۱۳۹۱) بررسی تأثیر آموزش مهارت های زندگی در افزایش خلاقیت کودکان دبستان، فصلنامه ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۲ (۳)، ۴۴-۲۷.

ایمری، سلیمه. باقرپور، معصومه (۱۴۰۱). تاثیر آموزش به روش فناوری واقعیت افزوده و ترکیبی بر تفکر خلاق و انگیزش یادگیری دانش آموزان. تفکر کودک، ۱۳ (۱)، ۱۱۹-۱۴۲.

- بابامرادی، کیانوش (۱۴۰۲). تاثیر روش تدریس اکتشافی و بحث گروهی بر میزان یادگیری دانش آموزان ابتدایی، پژوهش‌های معاصر در علوم و تحقیقات، ۵(۴۵)، ۵۰-۶۳.
- بخشی، حمیده. میرجلیلی، نرگس سادات. کاظمی زاده، زینب. ایرانمنش، فواد. استبرق، رئیسی (۱۳۹۷). بررسی عوامل موثر انگیزش یادگیری از دیدگاه دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، مجله دندانپزشکی، ۳۱(۱)، ۴۹-۵۷.
- خاشعی، فریبا (۱۴۰۱). شیوه های تدریس خلاق و اهمیت خلاقیت در افزایش یادگیری دانش آموزان، پنجمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان.
- رنجبر، مریم. (۱۳۹۹). تأثیر هنر در آموزش و یادگیری و بروز خلاقیت در دانش آموزان، سومین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان.
- ستاری، سیده رباب (۱۴۰۱). مطالعه و بررسی روش های تدریس خلاقانه و توانمندسازی دانش آموزان، فصلنامه علمی منابع و سرمایه انسانی، ۲(۱)، ۳۷۱-۳۵۲.
- عزیزی، نعمت اله. بلندهمتان، کیوا. ساعدی، پیمان (۱۳۹۸). بررسی زمینه‌ها و عوامل خلاقیت در تدریس معلمان خلاق در مدارس روستایی، تدریس پژوهی، ۷(۲)، ۸۸-۱۱۴.
- Aguilera, D., & Ortiz-Revilla, J. (2021). STEM vs. STEAM education and student creativity: A systematic literature review. *Education Sciences*, 11(7), 331.
- Chang, C. M., Hsieh, H. H., Chou, Y. H., & Huang, H. C. (2021). The relationship between physical education teachers' perceptions of principals' transformational leadership and creative teaching behavior at junior and senior high schools: A cross-level moderating effect on innovative school climates. *Sustainability*, 13(15), 8184.
- Clipa, O. & Juravle, V. (2017). Early Childhood Education Project, Research & Development in Science of Education, The European Proceedings of Social & Behavioural Sciences, EpSBS. Edu World 2016, 7th International Conference.
- Gibson, R. (2010). The 'art' of creative teaching: Implications for higher education. *Teaching in Higher Education*, 15(5), 607-613.
- Mohebiamin, S., Jafari Suni, H., Saeedy Rezvani, M., & Amin Yazdi, A. (2013). Creative teaching in Mashhad University of Medical Sciences: students' viewpoints in school of nursing and midwifery. *Iranian Journal of Medical Education*, 13(6), 509-518.
- Ostrowska, M., Margitych, K., Bryzhak, N., Bopko, I., Bedevelska, M. (2021). The Use of Creative Projects Method by Primary School Teachers as a Means of Enhancing the Learning Motivation, *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, Vol. 14 (2) ISSN 1989 – 9572.
- Rahbar, A., Imamjomeh, M., Assareh, A., & Hosseini dehshiri, A. (2022). Explain the Elements of a Creativity-Oriented Curriculum for Student-Teacher Education (Synthesis Research). *Journal of Innovation and Creativity in Human Science*, 11(4), 25-48.
- Simons, M.; Baeten, M. Student Teachers' Team-Teaching during Field Experiences: An Evaluation by their Mentors. *Mentor. Tutoring Partnersh. Learn.* 2016, 24, 415-440.
- Umar, M.; Ko, I. E-Learning: Direct Effect of Student Learning Effectiveness and Engagement through Project-Based Learning, Team Cohesion, and Flipped Learning during the COVID-19 Pandemic. *Sustainability* 2022, 14, 1724.

Presenting the structural model of creative teaching methods in the learning of elementary school students in multi-grade schools (Case study: Rudbaneh elementary school in Lahijan city)

Masoume Ashori Demojani¹

Bahram Kiamani²

Alireza Alipour³

Abstract

The purpose of the present research is to provide a structural model of creative teaching methods in the learning of elementary school students in multi-grade schools - a case study: elementary school in Roudbaneh district in Lahijan city. The present research is of applied type. The research method in this research is descriptive correlation type. The statistical population in this research is the experts and those involved in the education system in the Roudbane region of Lahijan, whose number is 75 people, and due to the small size of the statistical population, the census method was used, and the size of the statistical population and the statistical sample are equal. Smart PLS3 software was used for data analysis. The obtained results indicate that the creative teaching method, evaluation, creative content and teacher have a significant effect on creative approaches and ideas.

Keywords

Creative teaching method, evaluation, creative content, teacher, creative approaches and ideas

¹ Master's student in educational and cultural management, Shafaq Tankabon Institute of Higher Education (Email: M.ashoridamochali66@gmail.com).

² PhD in educational management.

³ PhD in educational management.